

*Швець Ю.О.**к.е.н., доцент,**доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,**Запорізький національний університет**Shvets Yuliia**Zaporizhzhia National University**ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0294-1889>*

ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ЯК ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ У КРИЗОВИХ УМОВАХ

FORECASTING FINANCIAL CONDITION INDICATORS AS AN ELEMENT OF MANAGING OPERATIONAL ACTIVITY OF MACHINE-BUILDING ENTERPRISES IN CRISIS CONDITIONS

Анотація. Прогнозування фінансового стану підприємств машинобудування дає змогу визначити відхилення у фінансовій діяльності, причини погіршення показників, прийняти рішення щодо їх ліквідації, визначити напрями покращення фінансово-господарської діяльності. У статті розглянуто доцільність здійснення діагностики фінансових показників діяльності промислових підприємств. Охарактеризовано фінансовий стан підприємства машинобудування, проведено прогнозування основних показників фінансового стану та операційної діяльності. Визначено, що за результатами прогнозування фінансового стану можна визначити доцільність покращення управління операційною діяльністю, оскільки вона є показником ефективності виробництва, збуту продукції, постачальницької діяльності та прибутковості загалом. Зроблено висновок про доцільність підвищення операційної діяльності аналізованого підприємства шляхом здійснення управління. Сформовано напрями покращення операційної діяльності та фінансового стану підприємства відповідно до прогнозних даних.

Ключові слова: прогноз, прогнозування фінансового стану, криза, кризові явища, операційна діяльність, управління операційною діяльністю.

Постановка проблеми. Важливу роль для підприємств машинобудування в умовах фінансової кризи, нестабільності ринкового середовища, погіршення показників діяльності відіграє прогнозування фінансового стану, за результатами якого можна говорити про результати діяльності в майбутньому, приймати відповідні рішення щодо покращення діяльності. У процесі прогнозування фінансового стану здійснюється відбір та оцінка даних, його достовірність впливає на стабільність фінансового стану в майбутньому, якість прийнятих рішень. Крім того, спостерігається постійне загострення конкурентної боротьби, змінність податкового законодавства, зростання інфляції, коливання цін на сировину та матеріали, і тому виникає

потреба в прогнозуванні результатів діяльності підприємств, що є передумовою оцінки ефективності операційної діяльності. Для кожного підприємства важливе значення має виробнича, збутова, постачальницька діяльність, яка забезпечує необхідний рівень платоспроможності, прибутковості, впливає на рух грошових потоків. Тому є потреба у діагностиці фінансового стану підприємства машинобудування для визначення причин погіршення ефективності операційної діяльності та прийняття дієвих рішень в умовах кризи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми оцінки фінансового стану, використання методів прогнозування діяльності підприємств, управління операційною діяльністю розкриті у працях таких науковців, як: А.О. Азарова, О.В. Рузаківа [1]; Н.М. Архіпов [2]; В.В. Биба, Т.В. Лоза [3]; В.М. Білявський [4]; Ю.А. Гайбура, Л.А. Загнітко [5]; Д.Е. Пономарьов [6]; Т.В. Решетняк, О.Ю. Івченкова, К.М. Крикуненко [8]; Г.В. Ситник, Н.М. Архіпов [9]; Л.І. Скібіцька, В.В. Матвеев, В.І. Щелкунов, С.М. Подреза [10]; О.О. Трут, І.П. Миколайчук [11]; В.П. Шило, С.Б. Ільїна, В.В. Барабанова, І.І. Криштопа [12].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проте в проаналізованих працях не досить уваги приділено питанню необхідності управління операційною діяльністю підприємств машинобудування відповідно до результатів прогнозування фінансового стану. Зокрема, результати прогнозування показників фінансового стану є необхідною інформаційною базою для визначення проблем, прийняття рішення щодо покращення операційної, фінансової діяльності. Також не визначено доцільність покращення операційної діяльності в умовах кризи та напрями її підвищення.

Мета статті. Метою статті є визначення доцільності прогнозування фінансового стану підприємств машинобудування, здійснення діагностики показників діяльності, ефективності операційної діяльності, формування напрямів покращення операційної діяльності та фінансового стану підприємства.

Виклад основного матеріалу. Функціонування підприємств машинобудування відбувається за складних обставин,

тобто змінності зовнішнього (політична ситуація, конкурентна боротьба, змінність законодавства, погіршення економічного стану, підвищення інфляції, коливання курсу валюти, зміна цін на сировину, матеріали, фінансова криза) та внутрішнього середовища (нестача ресурсного забезпечення, скорочення персоналу, виробничих потужностей, обсягів виробництва та збуту продукції), що позначається на фінансовому стані. Виникає потреба у дослідженні показників діяльності в майбутньому, що можливо шляхом проведення прогнозування фінансового стану. Здійснення прогнозу фінансового стану підприємства дасть змогу оцінити його можливості, загрозу настання кризового стану, виявити відхилення у фінансовій діяльності, причини погіршення аналізованих показників, прийняти рішення, що спрямовані на покращення функціонування та розвитку в майбутньому. Тому є потреба у здійсненні діагностики фінансового стану підприємств як передумови оцінки результативності всіх видів діяльності та формування шляхів до покращення роботи, усунення загроз, ризиків.

Проведення прогнозування фінансового стану підприємств дасть змогу отримати інформацію щодо основних показників діяльності, прийняти управлінські рішення та визначити резерви підвищення результативності. Відповідно, діагностика фінансового стану також проводиться для оцінки ефективності операційної діяльності за умови врахування відповідних показників. У процесі прогнозування доцільно аналізувати комплекс показників, що дасть змогу спрогнозувати операційну діяльність, рівень прибутковості, суму витрат.

Зокрема, на практиці використовують різні методи прогнозування результатів діяльності підприємств, серед яких: метод експертних оцінок (здійснюється за результатами оцінки фінансового стану групою експертів, що відображається у вигляді анкетування); метод екстраполяції (здійснюється за результатами тенденцій минулого, сьогодення та дає змогу прогнозувати результати на майбутнє); методи економіко-математичного моделювання (дають змогу оцінити вплив факторів на

фінансові процеси, динаміку фінансових показників та побудувати відповідні моделі); метод експоненціального згладжування (використовується для побудови прогнозних моделей, оцінки параметрів тренду); регресійний аналіз (дає змогу оцінити вплив факторів на результативний показник) [5].

Для прогнозування ефективності господарської діяльності передбачається оцінювання показників економічного та фінансового стану підприємства, таких як: показники ділової активності; показники майнового стану; показники рентабельності; показники ліквідності та платоспроможності; показники фінансової стійкості [3; 12].

Також для здійснення діагностики фінансового стану використовують різні моделі: нормативні (дають змогу порівняти фактичні результати функціонування підприємств із нормативними, з'ясувати причини відхилення отриманих даних від встановлених нормативів, використовуються для внутрішнього фінансового аналізу); дескриптивні (використовують для оцінки фінансового стану, здійснення вертикального та горизонтального аналізу звітності, порівняння фінансових показників, визначення факторів впливу на задані показники); предикативні (дають змогу здійснити прогноз доходів та витрат підприємства, показників діяльності, обсягів виробництва та збуту продукції) [1; 10].

Відповідно до проведеного аналізу методів, показників, моделей прогнозування фінансового стану підприємств слід відзначити, що вони мають як переваги, так і недоліки та є необхідними для використання, що дасть змогу оцінити перспективи розвитку.

Перш ніж розрахувати прогноз фінансового стану підприємства машинобудування, проаналізуємо його основні показники діяльності, що дасть змогу визначити ефективність фінансової, операційної діяльності, рівень прибутковості, що впливає на фінансову стабільність. Було проаналізовано основні показники фінансового стану на прикладі ПрАТ «Бердянські жнивварки» у 2013–2018 рр. (табл. 1).

Таблиця 1

Показники діяльності підприємства ПрАТ «Бердянські жнивварки» за 2013–2018 рр., тис. грн.

Показник	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Середня кількість працівників (осіб)	342	463	515	686	836	882
Необоротні активи	30851	35184	39177	35557	38257	53510
Оборотні активи	45711	70308	144172	246669	387108	420442
Власний капітал	28344	56244	86837	119203	148541	173559
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0	0	4251	2304	0	0
Поточні зобов'язання і забезпечення	48218	49878	92261	160719	276824	300393
Короткострокові кредити банків	0	0	0	50000	40900	44000
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	3452	1653	15297	77047	190656	106030
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	43739	86684	163380	406165	466312	430273
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	29442	50696	104188	294094	377849	313838
Валовий прибуток	14297	35988	59192	112071	88463	116435
Фінансовий результат від операційної діяльності	9478	29554	33746	40178	44220	53832
Фінансові витрати	8012	3812	0	4309	9995	19322
Фінансовий результат до оподаткування (прибуток)	1804	25827	35358	32199	35573	32086
Чистий фінансовий результат (прибуток)	1767	25304	30593	25835	29338	25018
Операційні витрати	48832	73134	130126	358180	510100	374486
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-80	1200	-78	-49448	15062	-491
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	23	0	0	0	644	0
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	0	0	0	50000	-9100	3100

Джерело: складено автором на основі [7]

З наведених даних бачимо, що відбулося зростання у 2013–2018 рр. середньої кількості працівників та за 2018 р. порівняно з 2017 р. кількість підвищилася на 46 осіб, що свідчить про нарощування виробничих потужностей, створення належних умов праці. Одночасно, у 2018 р. спостерігається позитивна динаміка щодо 2017 р. таких показників діяльності: необоротні активи підвищилися на 40%, або на 15253 тис. грн.; сума оборотних активів виросла на 8%, або на 33334 тис. грн.; сума власного капіталу виросла на 17%, або на 25018 тис. грн., тобто спостерігається раціональне використання фінансових ресурсів; поточні зобов'язання і забезпечення збільшилися на 8%, або на 23569 тис. грн., за рахунок зростання короткострокових кредитів банків на 7%, або на 3100 тис. грн., але поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги зменшилася на 44%, або на 84626 тис. грн.; підвищився фінансовий результат від операційної діяльності на 22%, або на 9612 тис. грн.

Поряд із цим, за окремими показниками у 2018 р. спостерігається зниження, а саме маємо зменшення чистого фінансового результату (прибутку) відносно 2017 р. на 4320 тис. грн., або на 15%, що є підтвердженням зниження ефективності функціонування. Одночасно у 2018 р. спостерігається зниження відносно 2017 р. таких показників: чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) зменшився на 36039 тис. грн., або на 8%; собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) скоротилася на 64011 тис. грн., або на 17%; фінансовий результат до оподаткування (прибуток) знизився на 3487 тис. грн., або на 10%; операційні витрати скоротилися на 135614 тис. грн., або на 26%. Із проаналізованих даних також видно, що у 2018 р. порівняно з 2017 р. був від'ємним чистий рух коштів від операційної діяльності, скоротився чистий рух коштів від фінансової діяльності та відсутній чистий рух коштів від інвестиційної діяльності.

Відповідно до проаналізованих показників можна відзначити, що позитивну динаміку мають результати від операційної діяльності, що свідчить про покращення виробничої, збутової,

постачальницької діяльності, існування попиту на продукцію. Проте є певні проблеми в організації роботи підприємства, адже відбулося скорочення прибутку, виручки від реалізації продукції, що пояснюється негативним впливом факторів зовнішнього, внутрішнього середовища. Зважаючи на незначне погіршення показників підприємства, доцільно спрогнозувати фінансові результати діяльності станом на 2019 р.

Слід зауважити, що прогнозування фінансового стану є припущенням про можливі зміни в діяльності підприємства, які мають позитивну або негативну динаміку, що зумовлено дією факторів внутрішнього та зовнішнього середовища та визначенням варіантів до покращення. Для здійснення прогнозу скористаємося функцією Ексель ПРiДСКАЗ.ETS та побудуємо лінійну регресію, що дасть змогу визначити слабкі сторони діяльності, перспективи розвитку, доцільність залучення ресурсів, ефективність фінансової та операційної діяльності. Результати прогнозування наведені в табл. 2 та на рис. 1.

Слід відзначити, що відповідно до отриманих прогнозних даних спостерігаються у 2019 р. відносно 2018 р. такі зміни: кількість працівників збільшиться на 147 осіб; сума оборотних активів підвищиться на 24%; власний капітал підвищиться на 32376,05 тис. грн., або на 19%; короткострокові кредити банків виростуть на суму 23399,42 тис. грн., або на 53%; чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) виросте на суму 190316,48 тис. грн. або 44%; собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) підвищиться на 172038,63 тис. грн., або на 55%; сума валового прибутку виросте на 18277,85 тис. грн., або на 16%; відбудеться підвищення фінансового результату від операційної діяльності на 6697,19 тис. грн., або на 12%; фінансові витрати зросли на 2947,70 тис. грн., або на 15%; сума операційних витрат зросла на 232933,35 тис. грн., або на 62%; сума чистого фінансового результату (прибутку) виросла на 2867,39 тис. грн., або на 11% (рис. 1). Доцільно відзначити, що рух коштів від усіх видів діяльності у 2019 р. матиме позитивну динаміку.

Таблиця 2

Прогнозні показники діяльності підприємства ПрАТ «Бердянські жнивarki» за 2019 р., тис. грн.

Показник	2018	2019
Середня кількість працівників (осіб)	882	1029,82
Необоротні активи	53510	51587,05
Оборотні активи	420442	522439,32
Власний капітал	173559	205935,06
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0	170,52
Поточні зобов'язання і забезпечення	300393	367780,86
Короткострокові кредити банків	44000	67399,42
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	106030	199451,69
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	430273	620589,49
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	313838	485876,64
Валовий прибуток	116435	134712,85
Фінансовий результат від операційної діяльності	53832	60529,19
Фінансові витрати	19322	22269,70
Фінансовий результат до оподаткування (прибуток)	32086	36546,50
Чистий фінансовий результат (прибуток)	25018	27885,39
Операційні витрати	374486	607419,36
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-491	1162,21
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	0	482,03
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3100	3771,44

Джерело: складено автором на основі [7]

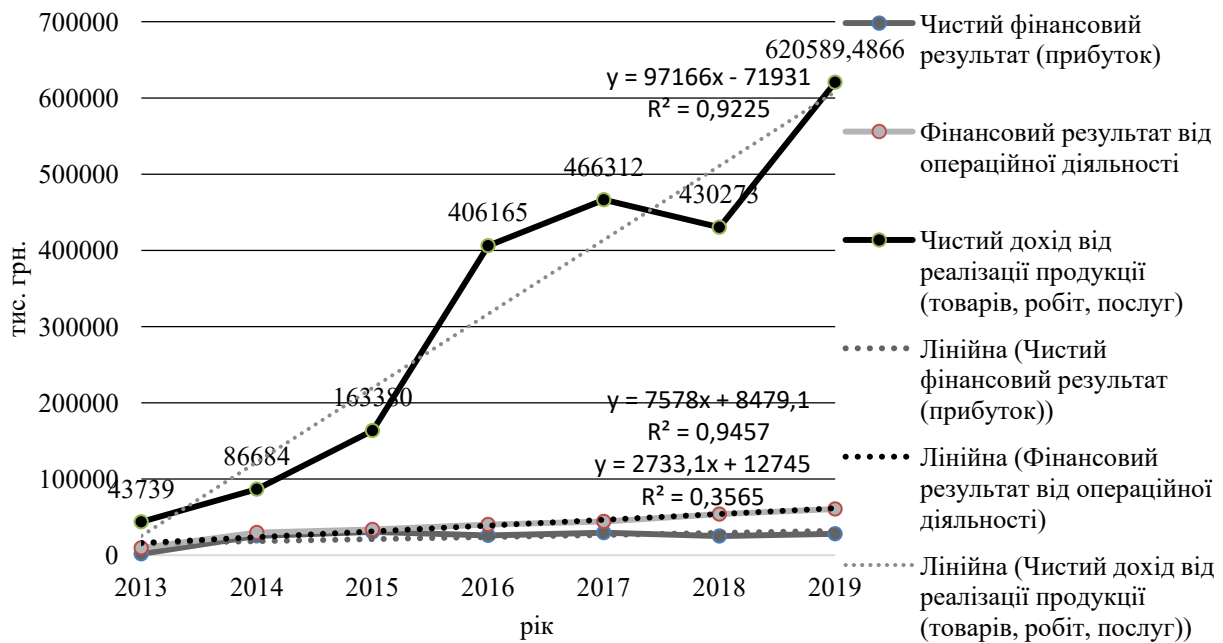

Рис. 1. Динаміка прогнозних показників діяльності підприємства ПрАТ «Бердянські жниварки» за 2019 р., тис. грн.

Отже, у 2018 р. на підприємстві було визначено незначне погіршення фінансового стану, але відповідно до прогнозних даних у 2019 р. ситуація покращиться. Проаналізовані показники дозволяють стверджувати, що у 2018 р. відбулося незначне покращення операційної діяльності, але для нарощування виробничих потужностей, розширення ринків збуту, налагодження постачання товарів слід вжити відповідних заходів, що сприятиме досягненню прогнозних результатів у 2019 р. Одним із напрямів підвищення ефективності операційної діяльності є здійснення управління, що забезпечить належний рівень організації та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

За результатами дослідження було сформовано напрями покращення операційної діяльності та фінансового стану аналізованого підприємства, а саме: залучення інвестиційних ресурсів; отримання кредитів та їх раціональне використання; покращення системи управління; забезпечення інформаційними технологіями; задоволення потреб клієнтів; управління кредиторською заборгованістю; здійснення управління запасами; здійснення маркетингової політики; налагодження логістики; купівля нового обладнання, устаткування, механізація та автоматизація виробництва; просування продукції через Інтернет; упровадження сучасних методів управління операційною діяльністю; формування конкурентних переваг; налагодження зв'язків із постачальниками, покупцями; активізація інноваційної діяльності; навчання персоналу; використання більш сучасного інформаційного забезпечення; раціональне використання ресурсів; підвищення продуктивності праці; скорочення витрат на виробництво продукції; впровадження методів мотивації; скорочення операційних витрат; розширення сегменту ринку та збільшення кількості клієнтів. Використання зазначених напрямів та здійснення управління операційною діяльністю спрямоване на підвищення ефективності господарської діяльності, виробництва товарів, збуту продукції, застосування інформаційних технологій, отримання прибутку.

Прогнозування фінансового стану підприємств машинобудування дасть змогу отримати дані щодо ефективності операційної діяльності для визначення причин її погіршення, розроб-

лення способів захисту від негативного впливу загроз, ризиків. Отже, здійснення прогнозування показників фінансової та операційної діяльності підприємств машинобудування сприяє визначенню перспектив розвитку, дає змогу прийняти рішення щодо оптимізації управління операційною діяльністю.

Висновки і пропозиції. Таким чином, здійснення прогнозування фінансового стану ПрАТ «Бердянські жниварки» дає змогу стверджувати про існування перспективи до налагодження фінансово-господарської діяльності. Отримані результати діагностики є передумовою для покращення управління операційною діяльністю в умовах кризи, оскільки було з'ясовано, що ефективність операційної діяльності мала тенденцію до покращення. Вчасне здійснення управління операційною діяльністю підприємств матиме вплив на регулювання господарської діяльності, виробництво продукції, використання ресурсів, обсяги збуту продукції. Отримання прогнозних даних про фінансовий стан, операційну діяльність є необхідною умовою для прийняття управлінських рішень, успішного розвитку, досягнення бажаних результатів.

Література:

1. Азарова А.О., Рузакова О.В. Математичні моделі та методи оцінювання фінансового стану підприємства: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2010. 172 с.
2. Архіпов Н.М. Напрями підвищення ефективності операційної діяльності підприємства роздрібної торгівлі. *Бізнес інформ.* 2018. № 6. С. 215–223.
3. Биба В.В., Лоза Т.В. Діагностика та прогнозування фінансово-економічного стану підприємства. *Економіка та держава.* 2015. № 5. С. 110–113.
4. Білявський В.М. Характеристика сутності управління операційною системою підприємства. *Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Серія: Економічні науки.* 2013. № 4. С. 43–51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdnuete_2013_4_7 (дата звернення: 08.04.2020).
5. Гайбура Ю.А., Загнітко Л.А. Фінансове прогнозування як елемент управління фінансовими ресурсами підприємства. *Економіка та суспільство.* 2017. Вип. 9. С. 968–974. URL: <http://www.economyandsociety.in.ua/journal-9/16-stati-9/972-gajbura-yu-a-zagnitko-l-a> (дата звернення: 08.04.2020).

6. Пономарьов Д.Е. Прогнозування показників фінансового стану підприємства як основа формування фінансової стійкості. *Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки*. 2016. № 1(75). С. 49–54.
 7. ПрАТ «Бердянські жниварки». URL: <http://zhatki.pat.ua/> (дата звернення: 08.04.2020).
 8. Решетняк Т.В., Івченко О.Ю., Крикуненко К.М. Діагностика та прогнозування фінансового стану машинобудівного підприємства. *Научный вестник Донбасской государственной машиностроительной академии*. 2017. № 3(24Е). С. 133–138.
 9. Ситник Г.В., Архіпов Н.М. Система управління ефективністю операційної діяльності підприємства. *Проблеми економіки*. 2018. № 1. С. 223–230.
 10. Скібіцька Л.І., Матвєєв В.В., Щелкунов В.І., Подреза С.М. Антикризовий менеджмент: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 584 с.
 11. Трут О.О., Миколайчук І.П. Ефективність операційної діяльності роздрібного торговельного підприємства та методологія її вимірювання. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки*. 2018. № 3(88). С. 26–32.
 12. Шило В.П., Ільїна С.Б., Барабанова В.В., Криштопа І.І. Фінанси підприємств (за модульною системою навчання): теоретично-практичний посібник. Київ: Кондор, 2011. 429 с.
- References:**
1. Azarova A.O., Ruzakova O.V. (2010). *Matematychni modeli ta metody otsiniuvannya finansovoho stanu pidpriemstva: monohrafiia* [Mathematical models and methods of estimation of financial state of the enterprise: monograph]. Vinnytsia: VNTU. (in Ukrainian)
 2. Arkhipov N.M. (2018). Napriamy pidvyshchennia efektyvnosti operatsiinoi diialnosti pidpriemstva rozdribnoi torhivli [The Ways to Improve the Efficiency of Operational Activity of Retail Trade Enterprise]. *Business information*, no. 6, pp. 215–223.
 3. Byba V., Loza T. (2015). Diahnostyka ta prohnozuvannya finansovo-ekonomichnoho stanu pidpriemstva [Diagnosis and prognosis of financial and economic state enterprises]. *Economy and state*, no. 5, pp. 110–113.
 4. Biliavskiy V.M. (2013). Kharakterystyka sutnosti upravlinnia operatsiinoiu systemoiu pidpriemstva [Description of the nature of operational system enterprise]. *Bulletin of Donetsk National University of Economics and Trade. Michael Tugan-Baranovsky. Series: Economic Sciences*, no. 4, pp. 43–51. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdnuete_2013_4_7 (accessed 08 April 2020).
 5. Haibura Yu.A., Zagnitko L.A. (2017). Finansove prohnozuvannya yak element upravlinnia finansovymy resursamy pidpriemstva [Financial forecasting as an element of financial resource management]. *Economy and society*, vol. 9, pp. 968–974. Available at: <http://www.economyandsociety.in.ua/journal-9/16-stati-9/972-gajbura-yu-a-zagnitko-l-a> (accessed 08 April 2020).
 6. Ponomaryov D.E. (2016). Prohnozuvannya pokaznykiv finansovoho stanu pidpriemstva yak osnova formuvannya finansovoi stiikosti [Predicting indicators of the financial condition of the enterprise as a basis for the formation of financial stability]. *ZhSTU Bulletin. Series: Economic Sciences*, no. 1(75), pp. 49–54.
 7. JSC «Berdyansk Harvesters». Available at: <http://zhatki.pat.ua/> (accessed 08 April 2020).
 8. Reshetnyak T.V., Ivchenko O.Y., Krikunenko K.M. (2017). Diahnostyka ta prohnozuvannya finansovoho stanu mashynobudivnoho pidpriemstva [Diagnosis and prediction of financial condition of machine-building enterprise]. *Scientific Bulletin of the Donbass State Engineering Academy*, no. 3(24E), pp. 133–138.
 9. Sytnyk H.V., Arkhipov N.M. (2018). Systema upravlinnia efektyvnosti operatsiinoi diialnosti pidpriemstva [The System for Managing Enterprise Operational Efficiency]. *Problems of economy*, no. 1, pp. 223–230.
 10. Skibitska L.I., Matvieiev V.V., Shchelkunov V.I., Podrieza S.M. (2014). *Antykrizovyi menedzhment: navchalnyi posibnyk* [Crisis management: a textbook]. Kyiv: Tsent uchbovoi literatury. (in Ukrainian)
 11. Trut O., Mikolaychuk I. (2018). Efektyvnist operatsiinoi diialnosti rozdribnoho torhovelnogo pidpriemstva ta metodolohiia yii vymiriuвання [Effectiveness of retail trade enterprise operating activity and methodology of its measurement]. *Scientific Bulletin of Poltava University of Economics and Trade. Series: Economic Sciences*, no. 3(88), pp. 26–32.
 12. Shylo V.P., Ilina S.B., Barabanova V.V., Kryshchtopa I.I. (2011). *Finansy pidpriemstv (za modulnoiu systemoiu navchannia): teoretichno-praktychnyi posibnyk* [Enterprise Finance (Modular Training System): A Theoretical and Practical Handbook]. Kyiv: Kondor. (in Ukrainian)

Аннотация. Прогнозирование финансового состояния предприятий машиностроения позволяет определить отклонения в финансовой деятельности, причины ухудшения показателей, принять решение об их ликвидации, определить направления улучшения финансово-хозяйственной деятельности. В статье рассмотрена целесообразность осуществления диагностики финансовых показателей деятельности промышленных предприятий. Охарактеризовано финансовое состояние предприятия машиностроения, проведено прогнозирование основных показателей финансового состояния и операционной деятельности. Определено, что по результатам прогнозирования финансового состояния можно определить целесообразность улучшения управления операционной деятельностью, поскольку она является показателем эффективности производства, сбыта продукции, снабженческой деятельности и прибыльности в целом. Сделан вывод о целесообразности повышения операционной деятельности рассматриваемого предприятия путем осуществления управления. Сформированы направления улучшения операционной деятельности и финансового состояния предприятия в соответствии с прогнозными данными.

Ключевые слова: прогноз, прогнозирование финансового состояния, кризис, кризисные явления, операционная деятельность, управление операционной деятельностью.

Summary. Forecasting the financial condition of machine-building enterprises allows to determine deviations in financial activity, reasons for deterioration of indicators, make decisions on their elimination, determine directions of improvement of financial and economic activity. The expediency of diagnostics of financial indicators of activity of industrial enterprises is considered in the article. The financial condition of the machine-building enterprise is characterized, the main indicators of financial condition and operating activity are forecasted. It is determined that the results of forecasting the financial condition can determine the feasibility of improving the management of operations, as it is an indicator of production efficiency, sales, delivery and profitability in general. The conclusion is made about the expediency of increasing the operational activity of the analyzed enterprise by exercising management. The directions of improvement of the operating activity and financial condition of the enterprise according to the forecast data have been formed, namely: obtaining credits and their rational use; attracting investment resources; provision of information technologies; improving the management system; introduction of modern methods of operating activity management; management of accounts payable; inventory management; implementation of marketing policy; customer satisfaction; debugging of logistics; promotion of products via the Internet; expanding the market segment and increasing the number of customers; purchase of new equipment, equipment, mechanization and automation of production; formation of competitive advantages; establishing relationships with suppliers, buyers; activation of innovative activity; staff training; rational use of resources; reduction of production costs; reduction of operating expenses; introduction of motivation methods. Thus, the implementation of forecasting indicators of financial and operating activities of mechanical engineering enterprises helps to determine the prospects for development, allows you to make decisions on optimizing the management of operational activities.

Keywords: forecast, financial forecasting, crisis, crisis phenomena, operational activity, operational management.